

Registratienummer: 1337848

Notitie ter informatie voor commissie Ruimtelijke Zaken

Onderwerp:	Luchtkwaliteit
Portefeuillehouder:	de heer M.A.W.J.M. Wijdeven

Heesch, 23 april 2019

Kennisnemen van:

Algemene informatie over de luchtkwaliteit in de gemeente Bernheze.

Commentaar [S1]: Vertel wat je wilt dat het college of de raad leest. Dat kan een conclusie zijn, een bijlage, een onderzoeksrapport, een brief van de minister, een rapportage

Inleiding

In november 2018 is een brief ingekomen met als onderwerp:: Brief inwoner over gezonde lucht als eerste levensbehoefte. Deze brief is op 13 december 2018 door Partij Blanco doorverwezen naar de commissie met het verzoek om eerst wat kengetallen aan te leveren betreffende de luchtkwaliteit in Bernheze. Deze kengetallen zijn bij de omgevingsdienst (ODBN) opgevraagd.

Commentaar [S2]: Vertel wat de aanleiding van deze informatienota is. Een gebeurtenis, een vraag, een opdracht, een probleem

Samenvatting/toelichting

Luchtkwaliteit is een breed begrip. We gaan in op de volgende componenten:

- Fijn stof (PM10)
- Ultra fijn stof (PM2,5)
- Stikstofdioxide (NO2)
- Roet / elementair koolstof
- Geur vanwege alle veehouderijen tezamen

Er zijn twee landelijke databases waar we op in gaan voor de eerste vier componenten. Daarnaast gaan we voor geur in op de nieuwe achtergrondkaart die ODBN voor de gemeente heeft samengesteld.

Commentaar [S3]: In deze rubriek geef je informatie over de bijlage, en als er geen bijlage is geef je een heldere toelichting. Het bestuur moet hier de hoogtepunten te weten komen en de bijlage niet meer hoeven lezen. Je kunt deze rubriek verder onderverdelen met cursieve tussenkopjes.

NSL Monitoring

Het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) is een plan om de luchtkwaliteit in Nederland te verbeteren. Het NSL houdt rekening met voorgenomen grote projecten die de luchtkwaliteit verslechteren en zet hier maatregelen om de luchtkwaliteit te verbeteren tegenover. Het pakket van maatregelen is zo opgesteld dat het de negatieve effecten van de ruimtelijke projecten ruimschoots compenseert. Het primaire doel van het NSL is te voldoen aan de Europese grenswaarden voor fijn stof (PM10) in 2011 en stikstofdioxide (NO2) in 2015 en ervoor te zorgen dat zo blijft. De monitoring betreft de luchtkwaliteit rond veehouderijen, wegen en grote projecten. Elk bevoegd gezag levert hiervoor input. Het is een bron van veel (technische) info over de luchtkwaliteit op lokaal niveau. Vanuit de verzamelde gegevens in de NSL Monitoringsronde 2018 zijn in een [viewer \(https://www.nsl-monitoring.nl/viewer/\)](https://www.nsl-monitoring.nl/viewer/) gegevens over de luchtkwaliteit op kaart inzichtelijk voor het rekenjaar 2017 en de zichtjaren 2020 en 2030 voor fijn stof, ultra fijn stof, stikstofdioxide en elementair koolstof. Een korte instructie over het gebruik van de kaart/viewer vindt u hier: [nadere informatie \(https://www.nsl-monitoring.nl/informatie/kaart-nsl/\)](https://www.nsl-monitoring.nl/informatie/kaart-nsl/). Wij hebben voor u de resultaten voor de gemeente Bernheze voor de jaren 2014 en 2017 in de bijlage weergegeven. Op deze kaarten is te zien dat met name de concentratie roet/elementair koolstof is verminderd. Meer details vindt u als u zelf aan de slag gaat met de kaart. De conclusie voor Bernheze is dat er, over de hele gemeente gekeken, overal wordt voldaan aan de normen voor fijn stof, ultra fijn stof, stikstofdioxide en roet. Meer informatie over de resultaten van de monitoring vindt u in bijgevoegde NSL rapportage.

De gegevens uit de NSL Monitoringsronde gebruikte het RIVM ook om kaarten van heel Nederland te maken. Deze laten de concentratie van verschillende stoffen op iedere plaats in Nederland zien. Daar is bijvoorbeeld te zien wat de berekende luchtkwaliteit op een individuele woning is. Deze kaarten zijn te vinden op de website Atlas leefomgeving.

Atlas Leefomgeving

Op de [Atlas Leefomgeving](https://www.atlasleefomgeving.nl/kaarten) (<https://www.atlasleefomgeving.nl/kaarten>) kan iedereen informatie vinden over actuele en verantwoorde informatie over milieu en gezondheid. Er staan veel kaarten op, vaak op buurniveau over o.a. de bodemkwaliteit, luchtkwaliteit of geluidhinder. Het werkt als volgt: Onder *Kaartlagen selecteren* kiest u voor *Luchtkwaliteit*, waarna u een keuze maakt over de weer te geven (actuele) gegevens over verschillende stoffen. Door rechtsboven in de viewer te klikken op het icoontje met 3 horizontale strepen kan een menu worden geopend waarin onder meer een venster *Informatie op locatie* kan worden geactiveerd. Door vervolgens op een bepaalde plek te klikken in de kaart wordt de berekende concentratie van de geselecteerde stof ter plekke (binnen een vak van 25x25 meter) weergegeven. Bij elke te selecteren kaartlaag wordt door te klikken op *Meer...* in een bijsluitende uitleg gegeven over hoe de kaartlaag tot stand is gekomen, wat deze weergeeft en wat de beperkingen van de kaart zijn. De kaart is daar ook te downloaden als Geotiff bestand voor gebruik binnen de eigen organisatie.

Het detailniveau van de kaarten in de Atlas Leefomgeving is hoger dan de kaarten binnen de NSL Monitoring viewer. De resultaten zijn gebaseerd op geschatte concentraties en moeten daarmee als indicatief worden beschouwd. De waarden kunnen niet direct gebruikt worden als toetsing aan normen, omdat daar gedetailleerdere rekenregels voor gelden. Maar het geeft een voldoende beeld geven van de concentraties op een bepaalde locatie.

Geur vanwege alle veehouderijen tezamen

Ze recent is door de ODBN een nieuwe gecumuleerde achtergrond geurkaart van de gemeente Bernheze gemaakt. Hierin zitten niet alleen varkenshouderijen maar ook andere intensieve veehouderijen, zoals pluimvee-, geiten- en vleesveebedrijven. De nieuwe achtergrondkaart is gemaakt op basis van de nieuwste normen uit de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv). Deze normen zijn vorig jaar vooral voor combiluchtwassers behoorlijk (negatief) bijgesteld. Dit verandert overigens niets aan de feitelijke situatie. Momenteel is de commissie Biesheuvel in een landelijk onderzoek aan het kijken hoe om te gaan met de nieuwe overschrijdingen die zijn ontstaan door de nieuwe normen. Tevens in de bijlage de indicatieve achtergrondkaart van 2013 (gemaakt op gegevens uit 2012). Deze kaart is destijds gemaakt door Arcadis waardoor de layout niet makkelijk vergelijkbaar is met de nieuwe kaart van de ODBN. Echter is wel duidelijk te zien dat de achtergrondbelasting rondom de kernen is verbeterd. Helaas laat deze verbetering zich niet zien in het buitengebied (met name in voormalige landbouwonwikkelingsgebieden), wat grotendeels is toe te schrijven aan de nieuwe normen voor combiluchtwassers.

Vervolg

Sinds kort is de gemeente Bernheze ook aangesloten bij het traject voor het zogenaamde Schone Lucht Akkoord (SLA) van het ministerie. Het SLA benadert lucht in de (mogelijke) maatregelensfeer als milieu-hygiënisch aspect. Hierbij moet worden gedacht aan maatregelen voor wegverkeer, mobiele werktuigen, huishoudens en landbouw. Vervolgens wordt het gezondheidsaspect ook onder de loep genomen. Het RIVM gaat van de maatregelen, door middel van een gezondheidsindicator, doorrekenen wat de potentieel te winnen (gemiddelde)

Commentaar [S4]: Wat gebeurt er met deze informatie nadat het bestuur het gelezen heeft? Wat zijn ambtelijke of bestuurlijke vervolgstappen?

winst in levensverwachting is. De planning is dat dit schone lucht akkoord er voor de zomervakantie gaat komen. We zullen u hierover nader informeren.

Bijlage(n): De bijlage(n) zijn digitaal beschikbaar.

- Monitoringsrapportage NSL 2018
- Kaarten luchtkwaliteit Bernheze voor 2017
- Kaarten luchtkwaliteit Bernheze voor 2014
- Kaart indicatieve achtergrondbelasting geurhinder gemeente Bernheze 2019
- Kaart indicatieve achtergrondbelasting geurhinder gemeente Bernheze 2013

Commentaar [PT5]: Noem hier de volledige naam van de bijlagen die zijn toegevoegd. Alleen bijlagen waar je in de tekst naar verwijst.